

## 'Constant was tijd vooruit'

*Door de redactie in AD.nl, 10 december 2008*

**UTRECHT - Een atelier vol liet de kunstenaar Constant achter, toen hij in augustus 2005 na een ziekbed van zeven maanden samen met zijn hondje Tikus, dat vier dagen na de dood van zijn baas voorgoed de ogen sloot, werd begraven.**

Zijn weduwe Trudy Nieuwenhuys- van der Horst (66), met wie hij na langdurig samenleven in 1997 in het huwelijk was getreden, bleef achter met honderden schilderijen, tekeningen en aquarellen. Een deel van al dat werk, door haar en de zoon van Constant zorgvuldig geïnterviewd, vindt nu een weg naar de Nederlandse musea.

Het Stedelijk Museum Schiedam, eigenaar van een aanzienlijke Cobra-collectie, heeft 52 werken uit de nalatenschap in langdurige bruikleen gekregen. Ze zijn vanaf zaterdag te zien op de tentoonstelling Constant. In het atelier.

Al ver voor Trudy haar toekomstige man ontmoette, was hij haar favoriete kunstenaar. Ze was een jaar of 20 toen ze in contact kwam met het werk van de 22 jaar oudere Constant, maar pas in 1986 kocht ze een werk van hem.

„Nog steeds,” zegt ze, „vind ik het een wonder dat we elkaar hebben ontmoet. Als ze me toen hadden gezegd dat we zouden trouwen, had ik dat naar het rijk der fabelen verwezen. Zijn kleurgebruik, maatschappelijke betrokkenheid en verzetshouding spraken me aan. In dat laatste vonden we elkaar. Ik heb als feministe ook op de barricades gestaan.”

Nu is ze zijn ambassadeur. „Zijn wens was dat zijn werk in belangrijke musea terecht zou komen,” zegt de vrouw van wier hand zaterdag het boek Constant. De late periode verschijnt.

Constant Nieuwenhuys, die mede aan de wieg stond van de Cobrabeweging in Nederland, is goed vertegenwoordigd in de Europese musea. Het Centre Pompidou in Parijs, Tate in Londen, musea en galeries in Denemarken, Duitsland en België: ze hebben allemaal schilderijen, tekeningen of gouaches van de in 1920 geboren kunstenaar.

Dat is in schril contrast met Amerika. De kunstenaar, in de Cobrajaren een intieme collega van Karel Appel en Corneille, blijkt daar zelf de hand in te hebben gehad. Trudy Nieuwenhuys: „Het Museum of Modern Art in New York heeft jaren geleden iets geschonken willen krijgen, maar Constant wilde niet. Hij had niets met Amerika, was een ras-Europeaan. Bovendien, hij zou liever in het Metropolitan in New York hangen dan in het MoMA.”

Constant mag dan de Cobra-beweging in gang hebben gezet, zijn collega's van weleer Appel en Corneille zijn bij het grote publiek bekender geworden dan hij. Zijn weduwe meent dat Nederland de kunstenaar schatplichtig is. „Hij is de Rembrandt en Michelangelo van deze tijd.

Constant heeft al die disciplines in zich vertegenwoordigd. Dat zou men zich mogen realiseren.

Het Rijksmuseum heeft willen kopen, maar heeft daar om onduidelijke redenen van afgezien. Onterecht: Constant hoort daar. Ze mogen er later spijt van hebben. Andere musea hebben wel belangstelling.”

Zelf haalde de kunstenaar er volgens haar zijn schouders over op. „Hij wist heel goed wat hij waard was. De geschiedenis leert dat iemand met visie in zijn eigen tijd nooit wordt begrepen. Constant is zijn tijd altijd vooruit geweest.”

***Constant. In het atelier. Stedelijk Museum Schiedam, 14-12 tot en met 22-3. Het boek Constant. De late periode (BnM uitgevers) verschijnt zaterdag.***